

Energie- en klimaatactieplan

Het addendum bij het energie- en klimaatactieplan van

Grobbendonk

kwam tot stand met de hulp van provincie Antwerpen en IOK

ADDENDUM BIJ ENERGIE- EN KLIMAATACTIEPLAN

1 Inleiding

In 2019 ondertekende Grobbendonk het Burgemeestersconvenant 2030 voor klimaat en energie. Op 22/06/2021 keurde de gemeenteraad het energie- en klimaatactieplan goed. Dit omvatte een probleemanalyse, en de visie en doelstellingen richting 2030 en acties voor de periode 2020-2025. Dit engagement voor een gezonde en leefbare regio werd hernieuwd tijdens de Staten-Regionaal van de Kempen op 13 juni 2025.

In dit addendum worden binnen het kader van dit energie- en klimaatactieplan: (i) bijkomende of gewijzigde strategische en operationele doelstellingen geformuleerd; (ii) de acties tijdens de meerjarenplanning 2026-2031 weergegeven; (iii) acties diepgaander uitgewerkt en de (iv) de klimaatbegroting weergegeven. In de bijlage vindt men een volledig overzicht van alle doelstellingen en indicatoren van het aangepaste klimaatactieplan.

Het Burgemeestersconvenant voor Klimaat & Energie werd in 2008 door de Europese Commissie gelanceerd met de ambitie om lokale besturen te engageren om de klimaat- en energiedoelstellingen van de Europese Unie te behalen en zelfs te overtreffen. Bijna alle steden en gemeenten in Vlaanderen hanteren dit als beleidskader voor hun klimaatbeleid. Ze worden hiervoor ondersteund door de territoriale coördinatoren: de Vlaamse overheid, de provincies en de streekintercommunales.

In de Kempen is het project gekend onder de naam Kempen2030. Ondertekenaars van Kempen 2030 concretiseren in deze samenwerking de visie van het Burgemeestersconvenant:

‘Met het burgemeestersconvenant engageren we ons om stappen te zetten richting koolstofarme en veerkrachtige dorpen en steden met toegang tot betaalbare, veilige en duurzame energie. Als onderdeel van het Europees Burgemeestersconvenant zullen we doorgaan met (1) het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen op ons grondgebied, (2) het vergroten van de veerkracht en de voorbereiding op de negatieve gevolgen van de klimaatverandering, en (3) het aanpakken van energiearmoede als een van de belangrijkste maatregelen om een rechtvaardige overgang te waarborgen.’

Deze visie wordt in onderstaande hoofdstukken verder vertaald in doelstellingen en acties. Dit addendum werd opgemaakt met ondersteuning van provincie Antwerpen en IOK.

2 Doelstellingen

Het Burgemeestersconvenant en de lokale klimaatplannen zijn opgebouwd rond drie pijlers: mitigatie, adaptatie en energiearmoede.

2.1 Mitigatie: vermindering van de uitstoot van broeikasgassen

We willen tegen 2030 **40% minder CO₂** uit te stoten t.o.v. 2011¹. Dat wil zeggen dat er in 2030 in Grobbendonk nog maximum 46.971 ton CO₂ uitgestoten mag worden.

De doelstelling voor 2030 blijft hetzelfde en ligt in lijn met de Vlaamse en nationale klimaatdoelstelling voor België.² Tegen 2050 zal de hele EU, conform de Europese klimaatwet, klimaatneutraal moeten zijn.

2.2 Adaptatie: de veerkracht versterken

Adaptatie is het proces van aanpassing aan het huidige of toekomstige klimaat en aan zijn effecten, om de nefaste gevolgen ervan af te zwakken of gunstige opportuniteiten te benutten. We integreren klimaatadaptiestrategieën (noodplanning, ontharden, vergroenen, ruimte maken voor water, ventileren, het beheersen van warmteopname en afschermen van klimaatrisico's) in alle facetten van het lokaal beleid, zodat bestaande en toekomstige risico's van hittestress, droogte en wateroverlast kleiner worden.

We vertalen deze ambitie in de volgende drie strategische doelstellingen, die de lokale vertaling zijn van de doelstellingen van het Vlaamse klimaatadaptatieplan.³ Deze zijn telkens ook gekoppeld met impactindicatoren. Deze drie strategische doelstellingen hebben gemeenschappelijk dat ze de impact van het klimaat willen stabiliseren op het huidige niveau, ondanks de oplopende klimaateffecten door de wijzigende klimaattoestand.

¹ Bron: Alle CO₂-cijfers komen van de inventarissen die het VITO maakt in opdracht van Departement Omgeving en VEKA. Te raadplegen via provincies in cijfers.

² Het is complex om deze doelstellingen met elkaar te vergelijken, aangezien het om verschillende sectoren, broeikasgassen en referentiejaar gaat. Ondertekenaars verbinden zich er toe om: 'middellange- en langetermijndoelstellingen vast te stellen die stroken met de EU-doelstellingen (Vermindering van de uitstoot van broeikasgassen met 55% tegen 2030 t.o.v. 1990) en minstens even ambitieus zijn als onze nationale doelstellingen'.

³ Bron: <https://omgeving.vlaanderen.be/nl/klimaat-en-milieu/klimaat/vlaams-klimaatadaptatieplan>

2.2.1 Hittestress

OD 7.5 We reduceren hittestress in woonomgevingen, zodat het aantal extra overlijdens door hitte niet meer toeneemt.

- *Speerpunt:* Groenblauwe netwerken als basis voor klimaatadaptatie
- *Indicator:* Hittegerelateerde sterfte. ⁴
- *Eenheid:* Absoluut cijfer
- *Streefwaarde:* 1 sterfgeval (zelfde waarde als basisjaar)
- *Streefjaar:* 2050
- *Basisjaar waarde:* 1 sterfgeval per jaar volgens klimatologisch gemiddelde 2000-2019
- *Basisjaar:* 2019
- *Waarde hoog klimaatscenario zonder beleid:* 9 sterfgevallen per jaar in 2050
- *Bedreiging die aangepakt wordt:* Extreme hitte
- *Meest kwetsbare groepen:* Ouderen, jonge kinderen, mensen in slechte huisvesting, mensen met chronische ziektes, personen in een sociaal isolement, daklozen, zwangere vrouwen
- *Bron:* [Hitte-impacttool Departement Zorg](#)

2.2.2 Droogte

OD 7.6 We houden regenwater en oppervlaktewater voldoende vast, zodat waterlopen niet verder verdrogen.

- *Speerpunt:* Groenblauwe netwerken als basis voor klimaatadaptatie
- *Indicator:* Hydrologische droogte: aandeel waterlopen in de gemeente dat (bijna) droogvalt in een gemiddeld jaar. ⁵
- *Eenheid:* %
- *Streefwaarde:* Status quo t.o.v. basisjaar (0% bijna droge waterlopen in de gemeente)
- *Streefjaar:* 2040
- *Basisjaar waarde:* 0% bijna droge waterlopen tijdens een droogte die gemiddeld om de twee jaar voorkomt in de periode 1976-2005
- *Basisjaar:* 2005
- *Bedreiging die aangepakt wordt:* Droogte en waterschaarste
- *Waarde hoog klimaatscenario zonder beleid 2050:* 0%
- *Meest kwetsbare groepen:* Landbouwers

⁴ Dit is het aantal geschatte aantal sterfgevallen, tijdens een enkele zomerperiode (1 april - 30 september), die veroorzaakt worden door hitte. Deze gegevens kwamen tot stand door gegevens rond temperatuur en sterfte met elkaar te combineren voor elke zomer tussen 2000-2019. Meer info vindt u in de handleiding en rapport over de hitte-impacttool.

⁵ Bijna droge waterlopen in een gemiddeld jaar (% met minder dan 0,25 liter/seconde): aandeel van de bijna droge waterlopen waar het debiet (excl. lozingen) onder de 0,25 l/s zakt tijdens een droge periode die om de 2 jaar voorkomt.

- *Bron:* VMM klimaatportaal [via provincies in cijfers](#)

2.2.3 Wateroverlast

OD 7.7 We zorgen ervoor dat het aantal gebouwen met wateroverlast niet langer toeneemt.

- *Speerpunt:* Groenblauwe netwerken als basis voor klimaatadaptatie
- *Indicator:* gebouwen met risico op wateroverlast⁶
- *Eenheid:* %
- *Streefwaarde:* Status quo t.o.v. basisjaar (1,9 % gebouwen met wateroverlast)
- *Streefjaar:* 2040
- *Basisjaar waarde:* 1,9% gebouwen met risico op wateroverlast volgens het gemiddelde klimaat tussen 1976-2005
- *Basisjaar:* 2005
- *Bedreiging die wordt aangepakt:* wateroverlast en overstromingen:
- *Waarde hoog klimaatscenario zonder beleid 2050:* 3,9%
- *Meest kwetsbare groepen:* alle groepen
- *Bron:* VMM Klimaatportaal via [provincies in cijfers](#).

2.3 Energiearmoede verlichten

Hoe zorgen we ervoor dat de klimaattransitie sociaal rechtvaardig gebeurt? Heel wat mensen kunnen hun energiefactuur nu al met moeite betalen. Investeren in een warmtepomp of een elektrische wagen is dan helemaal onhaalbaar. De strijd tegen energiearmoede en een rechtvaardige transitie zijn daarom vanaf 2025 een derde, nieuwe pijler van het Burgemeestersconvenant voor Klimaat & Energie, naast mitigatie en klimaatadaptatie.

Tijdens het komende meerjarenplan 2026-2031 onderneemt Grobbendonk acties die ervoor zorgen dat meer mensen hun energiefacturen kunnen betalen; de woning duurzaam kunnen koelen of verwarmen en voldoende klimaatvriendelijke mobiliteitsopties hebben om deel te kunnen nemen aan het maatschappelijk leven. We nemen daarom de volgende strategische doelstelling op.

⁶ Aantal gebouwen dat getroffen wordt door afstroming bij intense regenval met een kans van eenmaal in de 1.000 jaar. Dit omvat ook de gebouwen met een grotere kans tot wateroverlast.

We zetten actief in op het aanpakken van energiearmoede in de periode 2025-2030 om zo een rechtvaardige transitie mogelijk te maken.

In Vlaanderen ervaarde in 2022 16,4% huishoudens een vorm van energiearmoede.⁷ Gezinnen in energiearmoede besparen zodanig op hun verbruik dat ze hun woning niet adequaat verwarmen, kampen met veel te hoge energiekosten in verhouding tot hun inkomen en/of vrezen om financiële redenen hun woning niet te kunnen verwarmen. Zo stapelen schulden op of zetten gezinnen zichzelf in de kou om deze te vermijden. Er zijn geen lokale cijfers beschikbaar die duidelijk aangeven hoeveel mensen zich in energiearmoede bevinden. Op basis van een vergelijking van verschillende indicatoren rond armoede ligt dit in Grobbendonk vermoedelijk lager dan het Vlaamse gemiddelde.⁸ Ook het aantal gezinnen dat aangeeft betalingsmoeilijkheden te hebben om de factuur voor energie en water te betalen, ligt in Grobbendonk lager dan het gemiddelde in Vlaanderen.⁹

Deze strategische doelstelling wordt daarom verder geconcretiseerd in nieuwe operationele doelstellingen rond lokale indicatoren zoals gezinnen met betalingsmoeilijkheden, sociale huisvesting, de energieprestaties van huurwoningen, en de opname van ondersteuning door en voor kwetsbare doelgroepen.

2.3.1 Betalingsmoeilijkheden

Ontbindt een leverancier het contract met een gezin vanwege betaalachterstanden? En vindt dat gezin niet tijdig een andere leverancier? Dan wordt hij klant bij de distributienetbeheerder Fluvius. Die neemt in Vlaanderen de rol van sociale leverancier op zich. Dit is de meest geschikte lokale indicator om het aantal gezinnen met betalingsmoeilijkheden op te volgen.

OD 4.2 Het aantal huishoudens met moeilijkheden om de energiefacturen te betalen, daalt met minstens 25%.

- *Speerpunt:* Privaat gebouwenpatrimonium transformeren
- *Indicator:* Huishoudelijke afnemers beleverd door Fluvius als sociale leverancier wegens wanbetaling voor elektriciteit en gas
- *Eenheid:* % en absoluut

⁷ Bron: Barometer Energiearmoede: https://media.kbs-frb.be/nl/media/10491/Barometer_Energiearmoede_2023_DEF

⁸ Bron: Armoederapport [PinC](#)

⁹ Bron: Betalingsmoeilijkheden energie en water uit de stads en gemeentemonitor via [PinC](#). Cijfers voor 2023.

- *Streefwaarde elektriciteit:* 1,5% van de gezinnen (Basiswaarde*0,75). Of 74 gezinnen
- *Streefwaarde aardgas:* 1,2% van de gezinnen (Basiswaarde*0,75). Of 59 gezinnen
- *Streefjaar:* 2030
- *Basisjaar waarde elektriciteit:* 2,0% of 99 gezinnen
- *Basisjaar waarde aardgas:* 1,6% of 79 gezinnen
- *Basisjaar:* 2025
- *Bron:* [Open Data Fluvius](#)

2.3.2 Sociale huisvesting

Sociale woningen zijn een sociaal rechtvaardige klimaatmaatregel. Ze combineren drie doelen: betaalbaar wonen, verlaagde energiekosten en verminderde uitstoot voor een publiek dat onvoldoende terecht kan op de private koop of huurmarkt. De uitbreiding en renovatie van het patrimonium samen met de woonmaatschappijen is dus een belangrijk voorbeeld van sociaal klimaatbeleid.

Het huidige bindend sociaal objectief (BSO) voor de uitbreiding van het patrimonium loopt eind 2025 af. Dit is het minimumaandeel sociale woningen dat er zou moeten zijn. De Vlaamse Regering engageert zich in het regeerakkoord en de beleidsnota Wonen om vanaf 2026 werk te maken van een nieuw BSO. Concreet wil ze een gewestelijk minimumdoel vooropstellen, dat wordt vertaald naar de werkingsgebieden van de woonmaatschappijen. Lokale besturen krijgen daarbij de ruimte om, in overleg binnen hun werkingsgebied, mee te bepalen hoe dit doel wordt ingevuld. Lokale besturen hebben heel wat instrumenten om dit BSO te realiseren via eigen patrimonium of door woningen in te huren.

OD 4.3 Het aandeel sociale huurwoningen stijgt volgens de richtlijnen van het nieuw bindend sociaal objectief.

- *Speerpunt:* Privaat gebouwenpatrimonium transformeren
- *Indicator:* Officiële statistiek sociale huurwoning per 100 particuliere huishoudens
- *Eenheid:* % en absoluut
- *Basisjaar waarde:* 2,8 sociale huurwoningen per 100 huishoudens en 138 verhuurde sociale woningen in totaal, t.o.v. 6,0 sociale huurwoningen per 100 huishoudens in het werkingsgebied van de woonmaatschappij
- *Basisjaar:* 2023

- *Streefwaarde sociale woningen*: de streefwaarden van het nieuw bindend sociaal objectief (nog niet definitief vastgelegd door de Vlaamse Overheid)
- *Streefjaar*: 2030
- *Bron*: [Agentschap wonen in Vlaanderen – provincies in cijfers](#)

2.3.3 Energienorm woningen

Volgens de minimale woonkwaliteitsnormen dient in 2030 moet elke halfopen en vrijstaande woning energielabel E (of beter) te halen. Rijwoningen en appartementen dienen minstens energielabel D te hebben. Een woning die niet voldoet aan deze energienorm geen conformiteitsattest meer halen, kan ongeschikt verklaard worden en het verhuren ervan is niet toegelaten. Vanaf 2028 mag de huur van dergelijke woningen ook niet langer geïndexeerd worden. Op deze manier worden verhuurders gestimuleerd om te renoveren, zodat de energiefactuur van de huurders omlaag kan. Lokale besturen kunnen verhuurders richting het ondersteuningsaanbod gidsen.

Omdat de meeste mensen in energiearmoede huren, en omdat er meer beleidsinstrumenten zijn om deze energienorm te handhaven op de huurmarkt, focussen we hier op huurwoningen.

OD 4.4 De energieprestaties van huurwoningen voldoen aan de minimale energienorm.

- *Speerpunt*: Privaat gebouwenpatrimonium transformeren
- *Indicator*: EPC's residentiële eenheden (verhuur): EPC-label E of F (t.o.v. EPC's huur) – gemiddelde van de voorbije vijf jaar
- *Eenheid*: %
- *Basiswaarde (gemiddelde 2020-2024)*: 17%
- *Streefcijfer*: 0%
- *Streefjaar*: 2030
- *Bron*: [Vlaamse Energie- en Klimaatagentschap-provincies in cijfers](#)

2.3.4 Opname ondersteuning renovatie

Voor eigenaars-bewoners met laagste inkomens en verhuurders aan woonmaatschappij bestaan er financiële ondersteuning en begeleiding via MijnVerbouwPremie, MijnVerbouwBegeleiding, MijnVerbouwLening. Energiehuis Kempen is hiervoor het eerste aanspreekpunt. Vanaf 2025

worden deze nog extra toegespitst op de laagste inkomens en energetische maatregelen.

OD 4.5 We verhogen de opname van financiële en ontzorgende instrumenten door kwetsbare gezinnen.

- *Speerpunt:* Privaat gebouwenpatrimonium transformeren
- *Indicator:* Aantal uitbetaalde dossiers Mijn VerbouwPremie aan doelgroep 3 en 4 (laagste inkomens en verhuurders aan de woonmaatschappij) voor energetische maatregelen
- *Eenheid:* Absoluut
- *Basiswaarde:* 92 uitbetaalde premies aan doelgroep 3 en 4
- *Basisjaar:* 2024
- *Streefcijfer:* Stijging
- *Streefjaar:* 2030
- *Bron:* [Agentschap Wonen en Vlaamse Energie- en Klimaatagentschap-provincies in cijfers](#)

3 Acties 2026-2030

Speerpunten	Mitigatie	Adaptatie	Energie-armoede
Gemeentelijk patrimonium -40% tegen 2030, als opstap naar fossielvrij in 2050	☒	☐	☐
Openbaar domein klimaatproof (her-)inrichten	☒	☒	☐
Private ontwikkelingen klimaatproof sturen	☒	☒	☒
Bestaand privaat gebouwenpatrimonium renoveren of transformeren	☒	☐	☒
Systematische keuze voor duurzame mobiliteit	☒	☒	☐
Transitie van fossiel naar hernieuwbaar	☒	☐	☐
Groenblauwe netwerken als basis voor klimaatadaptatie	☐	☒	☐
Burgerparticipatie	☒	☒	☐
Lokale en circulaire economie	☒	☐	☐

3.1 Gemeentelijk patrimonium -40% tegen 2030, als opstap naar fossielvrij in 2050

Nr.	Mit/Ada/EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
1.1	Mit	Onderhoud en beheer site LDC 't Pleintje We voorzien de nodige middelen voor het onderhoud en beheer van	Team ruimte en vergunningen	AC000100

		LDC 't Pleintje, zodat de site altijd in goede staat blijft en een toegankelijke, nette en aangename plek is voor iedereen die er gebruik van maakt. Door duurzaam beheer en regelmatige opvolging zorgen we ervoor dat dit ontmoetingspunt zijn belangrijke sociale- en gemeenschapsfunctie kan blijven vervullen.		
1.2	Mit	Energieneutrale school KLIM-OP Grobbendonk We investeren in de renovatie en nieuwbouw van multifunctionele schoolgebouwen op deze site, met ondersteuning via subsidies van de hogere overheid. De nieuwe gebouwen worden energieneutraal en volgens de geldende duurzaamheidsprincipes ontworpen.	Team ruimte en vergunningen	AC000104
1.3	Mit	Onderhoud en beheer site Loods We renoveren de gemeentelijke loods zodat de infrastructuur veiliger, duurzamer en functioneler wordt. We voorzien een volledig beheer van energie- en waterverbruik en sluiten onderhoudscontracten af voor technische installaties. Zo ondersteunen we de operationele activiteiten en zorgen we voor een efficiënte en langdurige instandhouding van deze site.	Team ruimte en vergunningen	AC000105
1.4	Mit	Onderhoud en beheer site Zorgcampus en noodwoningen We onderhouden de site Zorgcampus Schransstraat. Hieronder valt het lokaal dienstencentrum 't Trefpunt, de bejaardenwoningen, noodwoningen, de CADO en het lokaal opvanginitiatief (LOI). We beheren hiervoor het gas-, elektriciteits- en waterverbruik. We sluiten onderhoudscontracten af en voeren onderhoud en aanpassingen op een efficiënte, veilige en duurzame manier uit, in eigen beheer of in samenwerking met externe partners. Daarnaast beheren we ook de verhuur en terbeschikkingstelling van de lokalen op de site.	Team ruimte en vergunningen	AC000109
1.5	Mit	Nieuwbouw woonzorgcentrum	Welzijnsvereniging	MJP WV De

		Het huidige patrimonium van het woonzorgcentrum is aan vervanging toe. We investeren als organisatie in de vernieuwing van de infrastructuur voor het woonzorgcentrum. We hebben hierbij aandacht voor duurzaamheid en de meest recente wetgeving, opdat ons huis klaar is voor de ouderenzorg van morgen.		Wijngaard : AC000020
1.6	Mit	Patrimoniumonderzoek We streven ernaar om in de komende jaren een onderzoek te laten uitvoeren met als resultaat de opmaak van een gedegen gemeentelijk vastgoedplan. Op basis hiervan wordt een uitgebreid patrimoniumplan opgesteld, om beheer, onderhoud, ontwikkeling en/of eventuele verkoop van onze gemeentelijke gebouwen en sites systematisch, duurzaam en efficiënt te plannen en te optimaliseren.	Team ruimte en vergunningen	AC000111
1.7	Mit	Openbare verlichting We verleiden, in samenwerking met Fluvijs (project 'Licht-als-een-dienst), de openbare verlichting in onze gemeente. Via deze samenwerking zorgen we ervoor dat de verlichting veilig, betaalbaar en toekomstgericht blijft. We besteden hierbij ook speciale aandacht aan de verlichting in onze woonwijken. We nemen hier onder andere het aflossen van leasingschulden, het verwerken van kapitaalverminderingen en het opvolgen van nieuwe investeringen in ogenschouw.	Team ruimte en vergunningen	AC000118

3.2 Openbaar domein klimaatproof (her-)inrichten

Nr.	Mit/ Ada/ EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
2.1	Ada	Onderhoud en beheer openbaar (groen) domein We zorgen voor een duurzaam, functioneel en sociaal beheerd openbaar domein met oog voor energie, leefkwaliteit en beleving voor bewoners en bezoekers. Hierbij	Team ruimte en vergunningen	AC000117

		besteden we veel aandacht aan de kwaliteit van onze groene en publieke ruimtes. We versterken daarenboven het openbaar groen met beplanting en bloemen en verbeteren de speelterreintjes om een aangename en toegankelijke omgeving te creëren. Voor het onderhoud van het groen zetten we in op sociale tewerkstelling. Verder beheren we de nutsvoorzieningen van het openbaar domein en waken over een efficiënt en duurzaam gebruik van elektriciteit en gas. Het energieverbruik van de elektrische kasten wordt daarbij zorgvuldig gemonitord en beheerd.		
2.2	Ada	Project heraanleg dorpskern Bouwel We voorzien een herinrichting van de dorpskern van Bouwel, gebaseerd op grondig onderzoek en actieve burgerparticipatie. Hierbij zetten we sterk in op veilige en kwalitatieve weginfrastructuur, vernieuwde voetpaden, voldoende parkeergelegenheid en groene, uitnodigende publieke ruimtes.	Team ruimte en vergunningen	AC000122
2.3	Ada	Project optimaliseren Bergstraat We voorzien middelen voor het optimaliseren en ontharden van de Bergstraat.	Team ruimte en vergunningen	AC000141
2.4	Ada	Project optimaliseren, vergroenen en ontharden Bovenpad We voorzien middelen voor het optimaliseren, vergroenen en ontharden van Bovenpad (van Essenweg tot Oudstrijdersstraat).	Team ruimte en vergunningen	AC000142
2.5	Ada	Project optimaliseren, vergroenen en ontharden Langenheuvel We voorzien middelen voor het optimaliseren, vergroenen en ontharden van Langenheuvel.	Team ruimte en vergunningen	AC000143
2.6	Ada	Uitbouw natuurlijk speelweefsel We zetten actief in op de uitbouw van ons natuurlijk speelweefsel. We willen meer plekken creëren waar inwoners uit de buurt elkaar kunnen ontmoeten en genieten van een groene, toegankelijke en belevingsvolle omgeving. Daarom voeren we in het wandelbos Langedreef herstelwerken uit aan poelen en grachten en bouwen we verder aan een structuur met	Team ruimte en vergunningen	AC000119

		wandelpaden en natuurlijke spelinfrastructuur binnen het kader van het speelweefsel Langenheuvel-Spinhoeve. Door een sterke verbinding te leggen met de omgeving van sporthal De Molen ontstaat een samenhangend recreatief geheel dat natuur, ontspanning en sport met elkaar verbindt. We monitoren de uitvoering en financiering van deze herinrichtingswerken om te garanderen dat het gebied duurzaam, veilig en uitnodigend blijft voor alle bezoekers.		
2.7	Ada	Belevingspark De Volle Vaart We voeren voor het belevingspark De Volle Vaart subsidieprojecten uit en monitoren de uitvoering en de financiering, zodat de projecten duurzaam, efficiënt en belevingsgericht worden gerealiseerd. Hierbij ontwikkelen we verder een groen-blaue parkomgeving ter hoogte van gemeenschapscentrum (gc) De Volle Vaart, die bijdraagt aan een kwaliteitsvolle leefomgeving voor alle generaties. Daarbij besteden we bijzondere aandacht aan ontharding, regenwaterbuffering en -recuperatie.	Team ruimte en vergunningen	AC000120

3.3 Private ontwikkelingen klimaatproof sturen

Nr.	Mit/ Ada/ EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
3.1	Mit/ Ada	Gemeentelijke bouwverordening We evalueren onze gemeentelijke bouwverordening met het oog op een vlottere dienstverlening en een administratieve vereenvoudiging. We denken hiervoor aan het actualiseren en verhelderen van de regelgeving om zowel inwoners als professionals beter te kunnen ondersteunen bij hun bouw- en vergunningsaanvragen. We streven hierbij naar meer transparantie en efficiëntie in onze procedures, wat een positief gevolg heeft voor ons beoogd coherent beleid ruimtelijke ordening.	Team ruimte en vergunningen	AC000123
3.2	Mit/ Ada	Opmaak van beleidsplan ruimte	Team ruimte en vergunningen	AC000124

		We realiseren de opmaak van een beleidsplan ruimte. Hierbij streven we naar een ruimtelijke ordening die groene zones en landbouwgebieden beschermt, met aandacht voor hun economische en ecologische waarde, bedrijvigheid ondersteunt op geschikte locaties en kwalitatieve verdichting in bestaande woonzones bevordert om bijkomende ruimte-inname te beperken, terwijl sterke verbindingen tussen woon- en werklocaties de duurzame ontwikkeling van de gemeente versterken.		
3.3	Mit/ Ada/ EnA	Kwaliteitsvol wonen en ruimtebeheer We voeren een geïntegreerd beleid rond kwaliteitsvol wonen en ruimtebeheer. Dit omvat het bijhouden van het register van onbebouwde percelen en de uitvoering van RUP voor weekendverblijven. Daarnaast beheren we vastgoedinformatie en heffen we belastingen op masten en pylonen. De werking van GECORO wordt ondersteund, net als de inning van retributies voor conformiteitsattesten en omgevingsvergunningen. Via onze samenwerking met IOK dragen we bij aan een sterk woonbeleid, zodat het lokaal woon- en ruimtebeheer efficiënt, transparant en goed onderbouwd wordt uitgevoerd.	Team ruimte en vergunningen	AC000126

3.4 Bestaand privaat gebouwenpatrimonium renoveren of transformeren

Nr.	Mit/ Ada/ EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
4.1	EnA	Steun energie & huisvesting We voorzien gerichte financiële tussenkomsten voor kwetsbare groepen, gericht op het verlichten van de last van energiekosten en huisvestingsuitgaven, ter ondersteuning en bevordering van sociale stabiliteit en woonzekerheid.	Team Mens en Welzijn	AC000176
4.2	EnA	BSO We zetten ons volledig in om het vastgestelde bindend sociaal objectief (BSO) te behalen, conform	Team Mens en Welzijn	AC000187

		de gestelde richtlijnen en doelstellingen. We trachten het quotum te bereiken door een samenwerking met onze partners.		
--	--	--	--	--

3.5 Systematische keuze voor duurzame mobiliteit

Nr.	Mit/ Ada/ EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
5.1	Mit	Project aanleg fietsostrade We voorzien middelen voor de aanleg van een fietspad langs de spoorweg ter ontsluiting van Economisch Netwerk Albertkanaal 21 (ENA 21).	Team ruimte en vergunningen	AC000093
5.2	Mit	Project aanleg fietspad Industrieweg We realiseren het fietspad Industrieweg met inrichtingswerken aan de knoop Albertkanaalstraat, doorsteken richting het jaagpad en aansluiting op de fietsostrade. We zetten hierop in zodat veiligheid, connectiviteit en duurzaamheid voor fietsers wordt gewaarborgd.	Team ruimte en vergunningen	AC000096
5.3	Mit/ Ada	Project autoluwe landschapskamers -Eisterlee -Warme Handstraat – Vorselaarse baan We reserveren middelen voor de studie en realisatie van autoluwe landschapskamers in de wijken Eisterlee en Warme Handstraat-Vorselaarse baan. Een landschapskamer is een zone binnen de wijk waar de openbare ruimte zo wordt ingericht dat groen, vertoeven en langzaam verkeer centraal staan. Door het doorgaand autoverkeer sterk te beperken, ontstaat meer plaats voor wandelen, fietsen, ontmoeten en spelen. We gebruiken bewust de term landschapskamer omdat we hierbij extra inzetten op ontharding en het vergroten van groene, klimaatbestendige ruimte.	Team ruimte en vergunningen	AC000112 AC000113
5.4	Mit	Project Noodontsluiting Beverdonk We werken, samen met andere partners, aan de uitvoering van het actieplan mobiliteitsstudie	Team ruimte en vergunningen	AC000139

		Middenkempen en zetten in op de noodontsluiting Beverdonk.		
5.5	Mit	Schoolprojecten rond mobiliteit We ondersteunen diverse schoolprojecten over 'duurzaam naar school' zoals o.a. dodehoeklessen op de scholen, fietsparcours en loopfietsen.	Team ruimte en vergunningen	AC000154
5.6	Mit	Deelsystemen We zetten in op deelsystemen zoals deelfietsen om inwoners en ondernemers te motiveren en te prikkelen om te kiezen voor duurzame vervoersmiddelen. We zorgen voor een goed aanbod en duidelijke communicatie, gekoppeld aan toegankelijke locaties. Zo maken we delen eenvoudiger, betaalbaar en aantrekkelijk voor iedereen.	Team ruimte en vergunningen	AC000159
5.7	Mit	Elektrische laadpunten We ondersteunen de overstap naar duurzame vervoersmiddelen door extra elektrische laadpunten te voorzien in dorpskernen en woonwijken. Zo maken we elektrisch rijden toegankelijker en stimuleren we de modal shift weg van fossiele brandstoffen. Dit draagt bij aan een gezondere en stillere leefomgeving.	Team ruimte en vergunningen	AC000160
5.8	Mit	Fietsactieplan We voeren een ambitieus fietsactieplan uit met aandacht voor veilige infrastructuur door gevaarlijke punten aan te pakken en bewegwijzering te verbeteren. Bovendien voorzien we laad- en herstellpunten, ondersteunen we fietsinitiatieven en promoten we duurzame mobiliteit bij evenementen. Verder stimuleren we met een fietsroutekaart en een fietsgeschiktheidsstudie in Economisch Netwerk Albertkanaal 21 (ENA 21) verder het fietsgebruik.	Team ruimte en vergunningen	AC000161
5.9	Mit	Sensibiliseren van duurzame mobiliteit We zetten in op het sensibiliseren van inwoners en ondernemers over de voordelen van duurzame mobiliteit en proberen hen te verleiden, te motiveren en te prikkelen om deze vaker te gebruiken, zodat milieuvriendelijke	Team ruimte en vergunningen	AC000164

		verplaatsingen vanzelfsprekend worden.		
5.10	Mit	Stimuleren openbaar vervoer We stimuleren het gebruik van openbaar vervoer door de infrastructuur te verbeteren met betere haltes, fietsstallingen en deelfietsen, het Hoppinpunt uit te bouwen en het derdebetalersysteem van De Lijn te ondersteunen. Hierdoor zorgen we voor een openbaar vervoer dat vlot, toegankelijk en aantrekkelijk is voor alle gebruikers.	Team ruimte en vergunningen	AC000165
5.11	Mit	Uitwerking beleid trage wegen We geven trage wegen een naam en benadrukken hun openbaar karakter op het terrein met duidelijke naambordjes. Zo worden trage wegen beter herkenbaar en zichtbaar als waardevolle, publieke verbindingroutes. Waar nodig herstellen we bestaande trage wegen.	Team ruimte en vergunningen	AC000166

3.6 Transitie van fossiel naar hernieuwbaar

Nr.	Mit/Ada/EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
6.1	Mit	Energie neutrale school KLIM-OP Grobbendonk We investeren in de renovatie en nieuwbouw van multifunctionele schoolgebouwen op deze site, met ondersteuning via subsidies van de hogere overheid. De nieuwe gebouwen worden energieneutraal en volgens de geldende duurzaamheidsprincipes ontworpen.	Team ruimte en vergunningen	AC000104
6.2	Mit	Nieuwbouw woonzorgcentrum Het huidige patrimonium van het woonzorgcentrum is aan vervanging toe. We investeren als organisatie in de vernieuwing van de infrastructuur voor het woonzorgcentrum. We hebben hierbij aandacht voor duurzaamheid en de meest recente wetgeving, opdat ons huis klaar is voor de ouderenzorg van morgen.	Welzijnsvereniging	MJP WV De Wijngaard : AC000020

3.7 Groenblauwe netwerken als basis voor klimaatadaptatie

Nr.	Mit/ Ada/ EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
7.1	Ada	Project wegenis-rioleringswerken: -Hanegoor -Binnenheide, Droomland, De Heide, Bergen en Berg en Dal -Grensstraat, Vinkenlaan en Sparrenlaan -Heibloemlaan -Schmitzhove -Timmermanslei, Bouwelse steenweg en Vrijheidsstraat We investeren in de aanleg van riolering en vernieuwing van de wegverharding in deze straten.	Team ruimte en vergunningen	AC000145 AC000146 AC000147 AC000148 AC000149 AC000150
7.2	Ada	Leefmilieu We hechten veel belang aan de optimalisatie van het leefmilieu. We ondersteunen daarom duurzaam waterbeheer en herstel van natuurlijke watersystemen via allerlei projecten. Er wordt ook aandacht besteed aan onthardingsprojecten, zoals de campagne 1.001-bomen in samenwerking met IOK. Verder beschermen we de biodiversiteit, landschappen en bodem door ecologisch beheer en schapenbegrazing, ondersteunen we milieueducatie en duurzaam bosbeheer via lokale partners, stimuleren we energie-efficiëntie en hernieuwbare energie en zorgen we voor het beheer van het Molenbos en andere gronden.	Team ruimte en vergunningen	AC000129

3.8 Burgerparticipatie

Nr.	Mit/ Ada/ EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
8.1	Mit	Milieulessen klimaat sensibilisatie We zetten in op uitgebreide sensibilisatie rond klimaatverandering door het aanbieden van milieulessen in samenwerking met IOK. Deze lessen zijn gericht op scholen, jeugdgroepen en de bredere	Team ruimte en vergunningen	AC000127

		gemeenschap en behandelen thema's zoals klimaatimpact, duurzame levensstijl, energiebesparing en biodiversiteit.		
8.2	Mit/ Ada	Toeren om te loeren We ondersteunen en organiseren 'Toeren om te Loeren', een evenement dat inwoners en bezoekers op een actieve manier laat kennismaken met natuur, cultuur en duurzaamheid in onze gemeente. Via wandel-, fiets- en ontdekkingstochten stimuleren we beweging, beleving en duurzaam gebruik van middelen. Hieronder rekenen we ook de praktische en financiële opvolging van de brochure, die bij dit evenement hoort.	Team ruimte en vergunningen	AC000132

3.9 Lokale en circulaire economie

Nr.	Mit/ Ada/ EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
9.1	Mit	Recyclagepark We baten het recyclagepark uit op een duurzame en klantvriendelijke manier, met duidelijke informatie en sensibilisering voor inwoners. Door het structureel onderhouden en vernieuwen van de technische infrastructuur en het verwerken van afval via milieuvriendelijke methodes zoals compostering, garanderen we een veilige en efficiënte werking. Met de installatie van een live streaming systeem verhogen we verder de transparantie, het toezicht en de veiligheid van het park. Toekomstgericht is bovendien een intentie tot overdracht van het recyclagepark aan IOK voorzien.	Team ruimte en vergunningen	AC000130
9.2	Mit	Sensibilisering afvalreductie We ontwikkelen en voeren een uitgebreid sensibiliseringsprogramma rond afvalreductie, waarbij we vooral trachten aan te sluiten bij bestaande initiatieven van externe partners en hogere overheden. Via deze samenwerkingen zetten we actief in op sensibilisering van inwoners, scholen, bedrijven en organisaties	Team ruimte en vergunningen	AC000131

		over het belang en de mogelijkheden van afvalvermindering.		
--	--	--	--	--

4 Steracties

4.1 Mitigatie

Uit bovenstaande acties worden drie acties op vlak van mitigatie uitgelicht als steractie. Het zijn de belangrijkste acties van het lokaal bestuur om in te zetten op een daling van de CO₂-uitstoot. Ze betrekken minstens drie verschillende sleutelsectoren op vlak van de uitstoot. Voor deze steracties wordt naast de implementatiekost hieronder ook de verwachte energiebesparing, verwachte extra hernieuwbare energieproductie en CO₂-reductie weergegeven.

Titel	Nieuwbouw/renovatie gemeenteschool KLIM OP Grobbendonk
Omschrijving	We investeren in de renovatie en nieuwbouw van multifunctionele schoolgebouwen op deze site, met ondersteuning via subsidies van de hogere overheid. De nieuwe gebouwen worden energieneutraal en volgens de geldende duurzaamheidsprincipes ontworpen.
Implementatiekost	€ 6.097.099
Verwachte energiebesparing	173 MWh
Verwachte extra hernieuwbare energieproductie	17 MWh
Verwachte CO ₂ -reductie	34 ton

Titel	Renovatie gemeentelijke loods
Omschrijving	We voeren voor de loods en groenloods structureel onderhoud en renovatiewerken uit, zodat de infrastructuur veilig, duurzaam en functioneel blijft. We voorzien een volledig beheer van energie- en waterverbruik en sluiten onderhoudscontracten af voor technische installaties. Zo ondersteunen we de operationele activiteiten en zorgen we voor een efficiënte en langdurige instandhouding van deze site.
Implementatiekost	€ 1.273.420
Verwachte energiebesparing	33 MWh
Verwachte extra hernieuwbare energieproductie	/
Verwachte CO ₂ -reductie	6 ton

Titel	Aanleg fietssnelweg Industrieweg
Omschrijving	We realiseren het fietspad Industrieweg met inrichtingswerken aan de knoop Albertkanaalstraat, doorsteken richting het jaagpad en aansluiting op de

	fietsostrade. We zetten hierop in zodat veiligheid, connectiviteit en duurzaamheid voor fietsers wordt gewaarborgd.
Implementatiekosten	€ 1.357.500 (waarvan €250.000 deze legislatuur)
Verwachte energiebesparing	306 MWh
Verwachte extra hernieuwbare energieproductie	/
Verwachte CO ₂ -reductie	71 ton

4.2 Adaptatie

Uit bovenstaande acties worden drie acties op vlak van adaptatie uitgelicht als steractie. Het zijn de belangrijkste acties van het lokaal bestuur om in te zetten op klimaatadaptatie en meer bepaald op de meest relevante klimaatrisico's en meest kwetsbare sectoren.

Voor deze steracties wordt naast de implementatiekosten hieronder ook aangeduid welke resultaten van deze actie verwacht wordt en hoe deze zullen bijdragen aan de indicatoren op vlak van klimaatadaptatie.

Titel	Wegenis- en rioleringswerken
Omschrijving	We investeren in de aanleg van riolering en vernieuwing van de wegverharding in volgende straten: -Hanegoor -Binnenheide, Droomland, De Heide, Bergen en Berg en Dal -Grensstraat, Vinkenlaan en Sparrenlaan -Heibloemlaan -Schmitzhove -Timmermanslei, Bouwelse steenweg en Vrijheidsstraat
Implementatiekosten	€ 3.771.500
Verwachte resultaten	547 m ³
Indicator voor verwachte resultaten	Extra buffercapaciteit of infiltratiecapaciteit

Titel	Heraanleg dorpskern Bouwel
Omschrijving	We voorzien een herinrichting van de dorpskern van Bouwel, gebaseerd op grondig onderzoek en actieve burgerparticipatie. Hierbij zetten we sterk in op veilige en kwalitatieve weginfrastructuur, vernieuwde voetpaden, voldoende parkeergelegenheden en groene, uitnodigende publieke ruimtes.
Implementatiekosten	€ 150.000
Verwachte resultaten	20 m ²
Indicator voor verwachte resultaten	Ontharde oppervlakte met bijkomend groen

Titel	Beleidsplan ruimte
-------	--------------------

Omschrijving	We realiseren de opmaak van een beleidsplan ruimte. Hierbij streven we naar een ruimtelijke ordening die groene zones en landbouwgebieden beschermt, met aandacht voor hun economische en ecologische waarde, bedrijvigheid ondersteunt op geschikte locaties en kwalitatieve verdichting in bestaande woonzones bevordert om bijkomende ruimte-inname te beperken, terwijl sterke verbindingen tussen woon- en werklocaties de duurzame ontwikkeling van de gemeente versterken.
Implementatiekost	€ 80.000
Verwachte resultaten	5 ha
Indicator voor verwachte resultaten	Oppervlakte open water op het grondgebied

4.3 Energiearmoede

Uit bovenstaande acties wordt één actie op vlak van energiearmoede uitgelicht als steractie. Het is de belangrijkste actie van het lokaal bestuur om in te zetten op het verminderen van energiearmoede. Voor deze actie wordt naast de implementatiekost hieronder ook aangeduid welke kwetsbare groepen met deze actie worden beoogd.

Titel	Steun energie & huisvesting
Omschrijving	We voorzien gerichte financiële tussenkomsten voor kwetsbare groepen, gericht op het verlichten van de last van energiekosten en huisvestingsuitgaven, ter ondersteuning en bevordering van sociale stabiliteit en woonzekerheid.
Welke kwetsbare groepen worden met deze actie beoogd	Mensen met lager inkomen

5 Klimaatbegroting

Totaal gemeentelijk budget voorzien voor uitvoering van het klimaatactieplan in deze legislatuur: € 32.390.066

6 Bijlage

6.1 Overzicht indicatoren SECAP incl. addendum

Een overzicht van de meest recente indicatoren die gekoppeld zijn aan de strategische en operationele doelstellingen van het plan vindt u hier: [Overzicht indicatoren](#)

Instructies bij het raadplegen van de indicatoren:

- Bij het openen van de hyperlink kom je in de databank van Provincies in Cijfers terecht. Er openen zich automatisch heel wat tabbladen met presentaties, waarbij het laatste (meest rechts geplaatste) tabblad met presentatie van de cijfers zichtbaar is op je scherm. Je kan met het 'schuifbalkje' onmiddellijk onder de blok van tabbladen van rechts naar links schuiven en zo van het laatste naar het eerste tabblad bewegen.
- De tabbladen zijn per speerpunt gerangschikt (van links naar rechts) en omvatten alle indicatoren die in het klimaatactieplan zijn opgenomen. In de mate van het mogelijke wordt daarbij de volgorde van het actieplan gerespecteerd.

6.2 Overzicht doelstellingen SECAP incl. addendum

1. Gemeentelijk patrimonium -40% tegen 2030, als opstap naar fossielvrij in 2050	
OD 1.1.	We reduceren het primair energieverbruik van stookinstallaties en elektriciteitsvraag in gebouwen en technische installaties (exclusief erfgoed en laadpalen) jaarlijks met gemiddeld 2,09% vanaf 2020.
OD 1.2.	We verhogen de productie van hernieuwbare energie. Tegen ten laatste 2050 maken we niet langer gebruik van fossiele brandstoffen.
OD 1.3.	We bekijken systematisch de alternatieven voor het standaardvervoer.
OD 1.4.	Voor de openbare verlichting schakelen we over op 100% led tegen 2025.
OD 1.5.	We zetten in op digitalisering van de dienstverlening.
2. Openbaar domein klimaatbestendig (her-)inrichten	
OD 2.1.	We transformeren de gemeentelijke gebouwen en domeinen tot klimaatbestendige sites die hittestress, droogte en wateroverlast verminderen.
OD 2.2.	We bundelen wegenwerken om onze straten in één stap klimaatproof te maken.
OD 2.3.	Eén extra natuurgroenperk per 1.000 inwoners.
3. Private ontwikkelingen klimaatproof sturen	
OD 3.1.	We ondersteunen kwalitatieve kernversterking. Naast extra groen (zie OD 2.2) zetten we in op het verhogen van de leefdichtheid (het aantal inwoners per bebouwde ha).
4. Bestaand particulier gebouwenpatrimonium renoveren of transformeren	
OD 4.1.	We verhogen de renovatiesnelheid tot 3% van de woningen per jaar, zodat in 2050 alle woningen even energiezuinig zijn als een moderne nieuwbouwwoning.
OD 4.2.	Het aantal huishoudens met moeilijkheden om de energiefacturen te betalen, daalt met minstens 25%.
OD 4.3.	Het aandeel sociale huurwoningen stijgt tot volgens de richtlijnen van het nieuw bindend sociaal objectief.
OD 4.4.	De energieprestaties van huurwoningen voldoen aan de minimale energienorm.
OD 4.5.	We verhogen de opname van financiële en ontzorgende instrumenten door kwetsbare gezinnen.
5. Systematische keuze voor duurzame mobiliteit	
OD 5.1.	We stimuleren een modal shift, zodat minstens 40% van de verplaatsingen in onze gemeente te voet, per (elektrische) fiets, step of openbaar vervoer gebeuren. We streven naar 1 m nieuw of structureel opgewaardeerd fietspad extra per inwoner vanaf 2021 t.e.m. 2030.

OD 5.2.	We voeren een stimulerend beleid om elektrische mobiliteit een boost te geven.
OD 5.3.	We voorzien in toegangspunten voor een (koolstofvrij) deelsysteem.
6. Transitie van fossiel naar hernieuwbaar	
OD 6.1.	We verhogen de productie en opslag van hernieuwbare stroom in de gemeente in lijn met het regionale doel om 32% het lokaal energieverbruik uit hernieuwbare energiebronnen te halen.
OD 6.2	We ondersteunen de productie van lokale, hernieuwbare warmteproductie in lijn met het regionale doel om 32% van het regionale energieverbruik uit hernieuwbare energiebron te halen.
7. Groen-blauwe netwerken als basis voor klimaatadaptatie	
OD 7.1.	Verhoging van het areaal bos in onze gemeente. We vergroenen daarom het grondgebied van de gemeente met 1 boom en een halve m haag of gevelbeplanting per inwoner.
OD 7.2.	We gaan voor 1 m ² ontharding per inwoner vanaf 2021 t.e.m. 2030.
OD 7.3.	We voorzien 1m ³ extra opvang of infiltratiecapaciteit voor regenwater per inwoner vanaf 2021 t.e.m. 2030. Zo verlagen we het risico op overstromingen en droogte, rekening houdend met klimaatscenario's.
OD 7.4.	We zetten in op een duurzame omgeving (plaats voor water en groen). Dit om de levenskwaliteit te bevorderen.
OD 7.5.	We reduceren hittestress in woonomgevingen, zodat het aantal extra overlijdens door hitte niet meer toeneemt.
OD 7.6.	We houden regenwater en oppervlaktewater voldoende vast, zodat waterlopen niet verder verdrogen.
OD 7.7.	We zorgen ervoor dat het aantal gebouwen met wateroverlast niet langer toeneemt.
8. Burgerparticipatie	
OD 8.1.	Informereren, sensibiliseren, engageren en betrekken van verschillende doelgroepen rond het klimaatthema.
9. Lokale en circulaire consumptie	
OD 9.1.	Versterken van lokale en meer circulaire productie en consumptie.